

وزارت دادگستری

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

شامل : قوانین - تصمیم نامه - قرارداد - رویه های قضائی - اساسنامه - تصویب نامه - آئین نامه - بخشنامه و انگیزه

شماره ۱۰۰۶۴		شنبه بیستم شهریور ماه ۱۳۵۸		سال سی و پنجم	
بهای اشتراک			بهای انگیزه		
روزنامه	نشریه ثبت علامت و اختراعات	نشریه قوانین	انگیزه ثبت شرکتها و ثبت علامت		
یکسال ۲۵۰۰ ریال	یکسال ۲۰۰ ریال	یکسال ۵۰۰ ریال	۰۰ دولتی		
نکته ۱۰	نکته ۱۰	نکته ۳۰۰	۰۰ مزایه، منقعه، سایر انگیزه		
			۰۰ ضرر داشت به نوبت مفقود		

قوانین و مقررات عمومی

شماره ۵۳۲۱۴
وزارت ارشاد ملی

۱۳۵۸/۵/۳۱

لا بعد قانونی مطبوعات

ماده ۱ - از لحاظ این قانون مطبوعات عبارت از نشریاتی است که بطور منظم و در مواقع معین بانام ثابت و تاریخ و شماره ردیف، چاپ و منتشر میشود و اخبار و اطلاعات و دیدگاههای گوناگون در زمینه های اجتماعی و اقتصادی و سیاسی و دینی و علمی و فرهنگی و هنری را به آگاهی عموم میرساند و از این راه به روشن ساختن افکار عمومی و بالا بردن سطح دانش در رشته خاص کمک میکند.

ماده ۲ - انتشار نشریه تنها به مسئولیت اشخاص حقیقی و یا سرمایه ایرانی آزاد است، خواه وسیله نشر افکار و آراء نمایان گروه یا جمعیت یا حزب خاص باشد یا به نشر اخبار و عقاید عمومی بپردازد، متقاضی انتشار نشریه باید واجد شرایط زیر باشد:

- ۱ - تابعیت ایران.
- ۲ - نداشتن محکومیت کیفری که موجب سلب حقوق اجتماعی باشد.
- ۳ - عدم حجر و ورشکستگی به تقلب و تقصیر و محروم نبودن از حقوق اجتماعی.
- ۴ - دارا بودن تقوای سیاسی و صلاحیت اخلاقی.
- ۵ - داشتن حداقل گواهینامه لیسانس یا صلاحیت علمی کافی به تشخیص کمیسیون مندرج در ماده ۴ این قانون.

تبصره - نخست وزیران، وزیران، استانداران، امرای ارتش و شهرداری و ژاندارمری، رؤسای سازمانهای دولتی، مدیران عامل و رؤسای هیأت مدیره شرکتها و بانکهای دولتی و کلیه شرکتها و مؤسساتی که شمول حکم در مورد آنها مستلزم ذکر نام است، نمایندگان مجلسین (به استثنای آنهایی که بدستور رهبر انقلاب استعفاء کرده اند) و سفرا و شهرداران تهران، نمایندگان انجمنهای شهر و شهرستان تهران، اعضای ساواک، وابستگان نزدیک رژیم سابق که در فاصله زمانی پانزدهم خرداد ۱۳۴۲ تا ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ در شاغل نامبرده خدمت کرده اند و کسانی که در این مدت از طریق مطبوعات، رادیو تلویزیون یا سخنرانی در اجتماعات خدمتگزار تبلیغاتی رژیم گذشته بوده اند، از انتشار نشریه محرومند.

ماده ۳ - متقاضیان پروانه انتشار باید تقاضانامه ای شامل اطلاعات زیر در تهران بوزارت ارشاد ملی و در شهرستانها به اداره ارشاد ملی محل تسلیم کنند و در صورتیکه در شهرستان مورد نظر اداره ارشاد ملی وجود نداشته باشد تقاضانامه به اداره ارشاد ملی مرکز استان مربوط داده میشود.

- ۱ - مشخصات کامل درخواست کننده.
- ۲ - مشخصات کامل مدیر مسئول.
- ۳ - نام نشریه و علامت (آرم) آن در صورتیکه علامت داشته باشد.

ماده ۴ - درخواست کننده پروانه شخصی را بعنوان مدیر مسئول بوزارت ارشاد ملی معرفی میکند، مدیر مسئول باید علاوه بر داشتن شرایط مندرج در ماده ۲ حداقل دارای صلاحیت علمی و حرفه ای به تأیید کمیسیون مقرر در ماده ۴ یا وزارت ارشاد ملی بترتیب مندرج در تبصره ۳ ماده مذکور باشد.

درخواست کننده پروانه در صورت دارا بودن شرایط فوق خود میتواند مدیر مسئول هم باشد.

تبصره - در صورتیکه نشریه علاوه بر مدیر مسئول دارای سردبیر جداگانه باشد، رعایت شرایط لازم برای مسئول نشریه برای سردبیر هم الزامی است.

۴ - محل اداره نشریه.

۵ - ترتیب انتشار نشریه (روزانه - هفتگی - ماهانه و غیره).

۶ - نوع نشریه و موضوع سیاسی و اصول فکری و اعتقادی آن.

۷ - زبان نشریه.

تبصره ۱ - به متقاضی واجد شرایط پروانه انتشار داده میشود.

تبصره ۲ - محل اداره نشریه مندرج در تقاضانامه از لحاظ اجرای مقررات این قانون در حکم اقامتگاه قانونی متقاضی یا مدیر مسئول است و هرگونه ابلاغ به محل مذکور قانونی است.

تبصره ۳ - احزاب و جمعیتها و مؤسساتی که به ثبت رسیده باشند میتوانند درخواست پروانه انتشار کنند مشروط بر اینکه مدیر واجد شرایطی را معرفی کنند تا طبق مقررات این قانون مسئولیتهای قانونی را عهده دار گردد.

ماده ۴ - رسیدگی بدخواست صدور پروانه و صلاحیت متقاضی با کمیسیون مرکب از اشخاص ذیصلاح و مؤمن به انقلاب اسلامی ایران بشرح زیر است:

- ۱ - نماینده ای از ناشران مطبوعات.
- ۲ - نماینده نویسندگان مطبوعات.
- ۳ - یکی از مستشاران دیوانعالی کشور به انتخاب رئیس آن دیوان.
- ۴ - یکی از اساتید دانشگاه تهران به انتخاب رئیس شورای دانشگاه.
- ۵ - یکی از اساتید حوزه علمیه قم به معرفی هیئت مدرسین این حوزه.
- ۶ - یکی از وکلای پایه یک دادگستری به انتخاب کانون وکلاء.
- ۷ - معاون یا مدیر کل مطبوعاتی وزارت ارشاد ملی بعنوان دبیر کمیسیون و بدون داشتن حق رأی.

کمیسیون پس از رسیدگی های لازم نظر خود را جهت اخذ تصمیم نهائی به وزیر ارشاد ملی اعلام میکند.

تبصره ۱ - در صورت اختلاف نظر میان وزیر ارشاد ملی و کمیسیون، متقاضی میتواند بدادگاه استان شکایت کند، رأی دادگاه استان قطعی و غیرقابل فرجام است.

تبصره ۲ - ترتیب انتخاب نمایندگان ناشران و نویسندگان بموجب آئین - نامه ای خواهد بود که بتصویب هیأت وزیران میرسد.

تبصره ۳ - تازمانی که کمیسیون مقرر در این قانون تشکیل نشده است وظایف آن بمعهد کمیسیون موقتی متشکل از وزیر ارشاد ملی، یکی از مستشاران دیوانعالی کشور به انتخاب رئیس آن دیوان، نماینده شورای انقلاب اسلامی ایران است.

ماده ۵ - درخواست کننده پروانه شخصی را بعنوان مدیر مسئول بوزارت ارشاد ملی معرفی میکند، مدیر مسئول باید علاوه بر داشتن شرایط مندرج در ماده ۲ حداقل دارای صلاحیت علمی و حرفه ای به تأیید کمیسیون مقرر در ماده ۴ یا وزارت ارشاد ملی بترتیب مندرج در تبصره ۳ ماده مذکور باشد.

درخواست کننده پروانه در صورت دارا بودن شرایط فوق خود میتواند مدیر مسئول هم باشد.

تبصره - در صورتیکه نشریه علاوه بر مدیر مسئول دارای سردبیر جداگانه باشد، رعایت شرایط لازم برای مسئول نشریه برای سردبیر هم الزامی است.

ماده ۶ - دارندگان پروانه انتشار نشریه می‌توانند با همان نام پیش از یک نشریه انتشار دهند، مشروط بر اینکه برای هر نشریه مدیرمسئول جداگانه‌ای معرفی کنند.

ماده ۷ - وزارت ارشاد ملی مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ دریافت تقاضا درباره صلاحیت متقاضی و مدیر مسئول و سردبیر، با رعایت شرایط مقرر در این قانون، رسیدگی‌های لازم را انجام دهد و مراتب رد یا قبول تقاضا را اعلام کند، نسبت به درخواست‌هایی که مورد موافقت واقع می‌شود وزارت ارشاد ملی با رعایت تبصره ۳ ماده ۴ ظرف یکماه از تاریخ موافقت، پروانه انتشار نشریه را خواهد داد.

ماده ۸ - هر نوع تغییر و تبدیل در پروانه انتشار نشریه و همچنین انتقال آن موکول به موافقت وزارت ارشاد ملی با رعایت مقررات این قانون است.

ماده ۹ - در صورتیکه مدیرمسئول نشریه شرایط موضوع بندهای ۲ و ۳ و ۴ ماده ۲ این قانون را فاقد گردد یا فوت شود یا استعفاء دهد، صاحب پروانه مکلف است حداکثر ظرف یکماه شخص واجد شرایط دیگری را بوزارت ارشاد ملی معرفی کند، در غیر اینصورت از انتشار نشریه او جلوگیری می‌شود، تازمانی که صلاحیت مدیر مسئول جدید به تأیید نرسیده است صاحب پروانه عهده‌دار انجام مسئولیت‌های مدیرمسئول نیز خواهد بود.

ماده ۱۰ - در صورتیکه صاحب پروانه یکی از شرایط مقرر در بندهای ۱ و ۲ و ۳ و ۴ ماده ۲ این قانون را فاقد شود به تشخیص کمیسیون مقرر در ماده ۴ و با رعایت تبصره‌های آن پروانه نشریه لغو می‌شود.

تبصره ۱ - در مورد مواد ۷ و ۹ و ۱۰ ذینفع می‌تواند از تصمیم وزارت ارشاد ملی بدادگاه استان شکایت کند. رأی دادگاه استان قطعی و غیرقابل فرجام است.

تبصره ۲ - هرگاه صاحب پروانه فوت شود با موافقت کتبی اکثریت وراثت یا قائم مقام قانونی آنان پروانه بنام درخواست کننده‌ای که واجد شرایط قانونی باشد بترتیب مقرر در این قانون صادر می‌شود.

تبصره ۳ - حق استفاده از نام نشریه متعلق به وراثت است و در صورت انتقال، کسب موافقت وزارت ارشاد ملی ضروریست.

ماده ۱۱ - صاحب پروانه موظف است ظرف ۶ ماه پس از صدور پروانه نشریه مربوط را منتشر کند و در غیر اینصورت اعتبار پروانه از بین می‌رود، عدم انتشار منظم نشریه در یکسال نیز اگر بدون عذر موجه باشد موجب لغو پروانه می‌شود.

تبصره ۱ - امتیازنامه‌هایی که برطبق مقررات سابق برای نشریات کتونی صادر شده است به اعتبار خود باقی است، مشروط بر اینکه ظرف سه ماه صاحب امتیاز برای تطبیق وضع خود با این قانون و گرفتن پروانه جدید اقدام کند، دارندگان امتیازنامه‌هایی که در رژیم گذشته در ازای واگذاری امتیاز خود به دولت از آن رژیم پول گرفته‌اند بشرطی می‌توانند از مفاد این تبصره استفاده کنند که وجوه دریافتی مزبور را به بیت‌المال برگردانند.

تبصره ۲ - نام و نشانی و سایر مشخصات نشریاتی که برای آنها پروانه صادر می‌شود در دفتر مخصوصی که از طرف وزارت ارشاد ملی تهیه و تنظیم می‌گردد با ذکر تاریخ بترتیب ثبت خواهد شد.

ماده ۱۲ - در هر شماره باید نام دارندة پروانه و مدیرمسئول و سردبیر و نشانی اداره و چاپخانه‌ای که نشریه در آن بچاپ می‌رسد و نیز روش نشریه (دینی، علمی، سیاسی، اقتصادی، ادبی و هنری) در صفحه معین و محل ثابت اعلان شود، چاپخانه‌ها نیز مکلف به رعایت سفاد این ماده می‌باشند.

تبصره - نشریات مکلفند همه ماهه تیراژ فروش ماهیانه خود را کتباً بوزارت ارشاد ملی اطلاع دهند.

ماده ۱۳ - هر روزنامه یا مجله باید دفاتر محاسباتی پلمب شده برطبق قانون تجارت تهیه و کلیه مخارج و درآید خود را در آن ثبت کند و ویلان سالانه درآید و مخارج را به وزارت ارشاد ملی بفرستد، وزارت ارشاد ملی مجاز است هروقت لازم بداند دفاتر مالی این مؤسسات را بازرسی کند.

ماده ۱۴ - مدیران مسئول مطبوعات در تهران و شهرستانها مکلفند از هر شماره نشریه خود دو نسخه به کتابخانه ملی، کتابخانه مجلس شورای ملی، دادستان شهرستان و وزارت ارشاد ملی (اداره مطبوعات داخلی و مرکز جمع‌آوری اسناد و مدارک) بطور مرتب ارسال دارند.

ماده ۱۵ - هرگاه در مطبوعات مطالبی مشتمل بر توهین یا افترا یا خلاف واقع نسبت به شخص (اعم از حقیقی یا حقوقی) مشاهده شود ذینفع حق دارد پاسخ آنرا ظرف یکماه کتباً برای همان نشریه بفرستد نشریه مزبور مکلف است

اینگونه توضیحات و پاسخها را در یکی از دو شماره‌ای که پس از وصول پاسخ منتشر می‌شود در همان صفحه و ستون و با همان حروف که اصل مطلب منتشر شده است مجانی بچاپ رساند بشرط آنکه جواب از دو برابر اصل مطلب تجاوز نکند و نیز متضمن توهین و افترا به کسی نباشد، اگر نشریه علاوه بر پاسخ مذکور مطالب یا توضیحات مجددی چاپ کند حق پاسخگویی مجدد برای معترض باقی است، درج قسمتی از پاسخ بصورتیکه آنرا ناقص یا ناسفهوم سازد و همچنین افزودن مطالبی به آن در حکم عدم درج است و متن پاسخ باید در یک شماره درج شود، پاسخ نامزدهای انتخاباتی در جریان انتخابات باید در اولین شماره نشریه درج شود بشرط آنکه حداقل شش ساعت پیش از زیر چاپ رفتن نشریه بدفتر آن تسلیم و رسید دریافت شده باشد.

ماده ۱۶ - در صورتیکه نشریه از درج پاسخ امتناع ورزد یا پاسخ را منتشر نسازد شاکی می‌تواند بدادستان شهرستان شکایت کند، دادستان شهرستان در صورت احراز صحت شکایت شاکی جهت نشر پاسخ به نشریه اخطار می‌کند و هرگاه این اخطار مؤثر واقع نشود پرونده را بدادگاه جهت صدور دستور توقیف موقت نشریه که مدت آن از یک هفته تجاوز نخواهد کرد ارسال می‌کند.

ماده ۱۷ - مسئولیت مقالات یا مطالبی که در نشریه منتشر می‌شود بعهده مدیر مسئول است در صورتیکه مقالات یا مطالب مذکور مضر بمنافع اشخاص بوده و منتهی بشکایت شود مدیرمسئول باید نویسنده مقاله یا مطلب را معرفی کند و پاسخگویی آن باشد مگر اینکه ثابت شود مدیرمسئول بتمام وظایف و مسئولیت‌های متعارف عمل کرده باشد که در اینصورت مسئولیت متوجه کسی است که در این باب تقصیر کرده باشد.

ماده ۱۸ - اشخاصی که دستورهای مجرمانه نظامی و اسرار ارتش و نقشه قلاع و استحکامات نظامی را در زمان جنگ بوسیله روزنامه یا مجله فاش و منتشر کنند بحسب از ۱ تا ۳ سال و چنانچه زمان جنگ نباشد به شش ماه تا یکسال محکوم خواهند شد.

ماده ۱۹ - هر کس بوسیله روزنامه یا مجله مردم را صریحاً به ارتکاب جنحه یا جنایتی برضد امنیت داخلی یا خارجی کشور که در قانون مجازات عمومی پیش‌بینی شده است تحریض و تشویق نماید در صورتیکه اثری بر آن مترتب شده باشد به مجازات معاونت همان جرائم محکوم خواهد شد و در صورتیکه اثری بر آن مترتب نشود از ۳ تا ۶ ماه حبس جنحه‌ای یا پرداخت مبلغ یکصد هزار ریال تا سیصد هزار ریال جرأت محکوم خواهد شد.

ماده ۲۰ - هر کس بوسیله مطبوعات بدین مبین اسلام و مقدسات آن یا سایر مذاهب رسمی کشور اهانت کند به شش ماه تا دو سال حبس جنحه‌ای محکوم می‌شود.

ماده ۲۱ - هرگاه در روزنامه یا مجله یا هرگونه نشریه دیگر مقالات یا مطالب توهین‌آمیز یا افترا و یا برخلاف واقع و حقیقت، خواه بنحو انشاء یا بطور نقل نسبت به مراجع مسلم تقلید درج شود مدیر روزنامه و نویسنده هر دو مسئول و هریک از ۱ تا ۳ سال حبس جنحه‌ای محکوم خواهند شد.

ماده ۲۲ - هرگاه در نشریه‌ای به رهبر انقلاب اسلامی ایران اهانت شود شود آن نشریه به تعطیل از یکماه تا شش ماه محکوم می‌گردد.

تبصره - رسیدگی بجرائم موضوع مواد ۱۹ و ۲۰ و ۲۱ و ۲۲ تابع شکایت مدعی خصوصی نیست.

ماده ۲۳ - انتشار عکسها و تصاویر و مطالب خلاف عفت عمومی و همچنین انتشار مذاکرات سری محاکم دادگستری یا تحقیقات مراجع قضائی که طبق قانون افشاء آنها مجاز نیست ممنوع است و در صورت تخلف نشریه بمدت ۱ الی سه ماه توقیف و مرتکب به ۳ تا ۶ ماه حبس جنحه‌ای یا پرداخت مبلغ دو صد هزار ریال تا یک میلیون ریال جزای نقدی محکوم می‌شود.

ماده ۲۴ - انتشار هر نوع مطلب یا خبر مشتمل بر تهمت یا افترا یا فحش و الفاظ رکیک یا نسبت‌های توهین‌آمیز و نقائص آن نسبت به اشخاص ممنوع است، مرتکب بحسب جنحه‌ای از ۳ ماه تا یکسال محکوم خواهد شد و تعقیب جرائم مزبور موکول بشکایت شاکی خصوصی است و در صورت استرداد شکایت تعقیب در هر مرحله موقوف خواهد شد.

تبصره ۱ - در موارد فوق شاکی (اعم از شخص حقیقی یا حقوقی) می‌تواند خسارت مادی و معنوی ناشی از جرم را مطالبه کند.

تبصره ۲ - هرگاه انتشار مطالب مذکور در ماده فوق راجع به شخص متوفی باشد هریک از ورثه می‌تواند از نظر جزائی یا حقوقی اقامه دعوی کند.

